

מדינת ישראל
נציבות שירות המדינה
אגף המשמעת

כ"ז באלול התשס"ז
10 בספטמבר 2007

המש 2007-4051

הנדון: מקבץ פסיקה של הדין המשמעתי

"ואף על פי שמידת הנאמנות משובחת בכל אדם, וכל אדם צריך לה, מכל מקום במי שהוא ממונה פרנס על הציבור וכל ענייניהם על פיו, צריך שיהיה מעוטר במידה זו עד תכלית, שלא תהיה פרצה קוראתו" (בית הבחירה, יומא כ"ב ב')

במכתבי זה, אבקש להביא בפניכם מקבץ פסקי דין נבחרים העוסקים בעבירות משמעת, אשר יצאו לאחרונה מפתחם של בית המשפט העליון ובית הדין למשמעת של עובדי מדינה.

בחודש יוני 2007, יצא תחת ידו של בית המשפט העליון, פסק דין בערעור על הכרעת דין של בית הדין למשמעת עש"מ 4203/07 פלוני נ' נציבות שירות המדינה. פסק הדין, עסק בהליך משמעתי לאחר הליך פלילי בעבירות של שימוש במסמך מזויף וזיוף מסמך בידי עובד ציבור תוך שבת המשפט מחדד את עניין הקלון בעבירות משמעת ומציין כי "הרשעה בזיוף, למעט נסיבות חריגות ביותר, מעטה קלון".

בחודש אוגוסט 2007, יצאו תחת ידו של בית המשפט העליון שני פסקי דין בערעור על הכרעת דין של בית הדין למשמעת: האחד, עש"מ 5493/07 פלוני נ' מדינת ישראל. פסק הדין, עסק בהליך משמעתי לעובדת, שנקבע לגביה כי פעלה שלא על-פי הכלל האוסר ניגוד עניינים. בית המשפט נתן את דגשיו בעניין זה. השני, עש"מ 5917/07 פלוני נ' נציבות שירות המדינה. פסק הדין, עסק בהליך משמעתי לעובד בגין זיוף מסמכים לשם קבלת תמריצי שכר.

פסיקה בנושא משמעת של בית המשפט העליון

1. עש"מ 4203/07 פלוני נ' נציבות שירות המדינה

בתאריך 24.6.07 ניתן פסק דינו של כב' השופט רובינשטיין, בערעור על פסק דינו של בית הדין למשמעת שעסק בעבירות של שימוש במסמך מזויף וזיוף מסמך בידי עובד ציבור. בערעור דן, דובר על עובד שהועסק, עד למועד השעייתו, כממונה מחוזי (עסקאות) במנהל מקרקעי ישראל. העובד הואשם והורשע בפלילים (ת.פ. 4325/00) בעבירות של זיוף מסמך בידי עובד ציבור לפי סעיף 421 לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין") ועבירה של שימוש במסמך מזויף לפי סעיף 420 לחוק העונשין, בגין כך שהעובד נטל על עצמו טיפול בבקשת קונה ומוכר של זכויות במקרקעין, על אף שבהתאם לנהלי חלוקת העבודה הקיימים במינהל, לא הייתה הבקשה מצויה בתחום עבודתו. העובד ערך שומה מזויפת למקרקעין ועל בסיס זיוף זה, ערך העובד הודעה לבעלי הזכויות לפיה, המינהל יסכים להעברת זכות החכירה במקרקעין לאחר תשלום דמי הסכמה. כמו כן, במקרה אחר, כאשר בעלת זכויות במקרקעין לא עמדה בהתחייבותה להתחיל בבניית מגורים עד סיום הזמן שהוקצב לה, ועקב כך התקבלה במינהל בקשה לאשר את העברת זכויותיה של אותה גב' במגרש לתושב זר, זייף העובד מסמך, לפיו ביקשה אותה הגב' את הארכת תקופת החוזה, והגישו לוועדת העסקאות של המינהל כאשר על סמך המסמך המזויף, אישרה וועדת העסקאות את הארכת החוזה למשך שנתיים.

בית משפט השלום בקריות השית על העובד עונש של 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים שלא יעבור עבירה בניגוד לסימן ו' שבפרק י"א לחוק העונשין וכן, צו שירות לטובת הציבור (ש"ל"צ) בהיקף של 180 שעות. הערעור על הכרעת הדין, נדחה בבית המשפט המחוזי בחיפה. לאחר מיצוי ההליך הפלילי, הוגשה תובענה כנגד העובד בגין ביצוע עבירות לפי סעיפים 17(1), (2), (3), ו- (6) לחוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963. העובד הורשע בבית הדין למשמעת ובתאריך 11.4.07, גזר בית הדין את דינו בהשיתו עליו את אמצעי המשמעת הבאים: 1. נזיפה חמורה 2. פיטורין לאלתר 3. פסילה ממינהל מקרקעי ישראל לפרק זמן של 5 שנים.

העובד הגיש ערעור לבית המשפט העליון הן על פסק דינו של בית הדין למשמעת והן על הקביעה כי מדובר בהרשעה בעבירות שיש עימן קלון, אולם בסופו של יום דחה בית המשפט העליון את ערעורו של העובד, תוך שהוא מדגיש לעניין הקלון כי:

"הרשעה בזיוף, למעט נסיבות חריגות ביותר, מעטה קלון".

כמו כן, מוסיף ומציין בית המשפט כי דווקא מעמדו הבכיר של העובד, מחייבו לנהוג על פי אמות מידה מחמירות יותר:

"דווקא מעמדו כעובד מוערך ומצטיין, ואיני מקל ראש בכך ובתרומתו, מעמיד אותו בהכרח באור זרקור עז יותר כשחטא במילוי התפקיד, כדי למנוע 'ממני תראו וכן תעשו' קביעת הקלון כרוכה בהרתעת הרבים בשירות ואין הימנה מנוס, נוכח תכליתו המרכזית של המערך המשמעותי - שמירת אמון הציבור בעובדי הציבור, אמון שלמרבה הצער ספק אם הוא הולך וגובר. ואכן, בכגון דא, עצוב ליחיד ככל שיהא הדבר, גובר משקלו של האינטרס הכללי... חילול השם הוא לפי דרגתו של אדם (ראו בבלי יומא פ"ו א', שם מובאות דוגמאות של אמוראים שלגביהם מחמירים יותר בהתייחסות). כך גם עובד ציבור בכיר, שככל שבכירותו רבה, נבחן חטאו ביתר קפידה. אומר ר' מנחם המאירי (מגדולי חכמי צרפת במאה הי"ג): "ואף על פי שמידת הנאמנות משובחת בכל אדם, וכל אדם צריך לה, מכל מקום במי שהוא ממונה פרנס על הציבור וכל ענייניהם על פיו, צריך שיהא מעוטר במידה זו עד תכלית, שלא תהא פרצה קוראתו" (בית הבחירה, יומא כ"ב ב'; רקובר, שם, 96). התנהגות שאינה הולמת עשויה לגרום להדחה מכהונה..."

2. עש"מ 5493/07 פלוגית נ' מדינת ישראל - שירות התעסוקה

בתאריך 13.08.07 ניתן פסק דינו של כב' השופט רובינשטיין, בערעור על פסק דינו של בית הדין למשמעת של עובדי מדינה בבד"מ 95/05, בו הורשעה המערערת שהיתה **מנהלת** לשכה בשירות התעסוקה לפי חוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963, בעבירות בהן הואשמה לגבי שלושה מקרים של; קבלת דורשי עבודה ללשכה בניהולה אף שלא התגוררו בתחום טיפולה של הלשכה, הזנת כתובות מגורים בניגוד לדין, ורישום בדיעבד של התייצבויות דורשי העבודה. בית הדין קבע כי המערערת פעלה שלא על-פי הכלל האוסר ניגוד עניינים, ובפעולתה זו נהגה שלא בהגינות, תוך הפרת חובת השוויון. התביעה ושירות התעסוקה עתרו לעונש של פיטורין. בית הדין הטיל על המערערת אמצעי משמעת של נזיפה חמורה, העברה מתפקיד של מנהלת לשכת שירות התעסוקה ומכל תפקיד ניהולי למשך חמש שנים מיום מתן גזר הדין, והורדה בדרגה אחת לפרק זמן של שנה.

העובדת הגישה ערעור לבית המשפט העליון.

בערעור- המופנה כנגד ההרשעה והעונש כאחד- ציין כב' השופט רובינשטיין כי הנושא המרכזי בו חטאה המערערת היה הטיפול בבני משפחתה, בבעלה ובבתה. והוסיף: "צר כי המניעות האישית הנוגעת לכגון דא, שצריכה היתה להיות פשוטה וברורה כשמש בצהרי היום, כ"ביעתא בכותחא" (ביצה בנוזל חלבי- עניין פשוט בתכלית בלשון חכמים) (בבלי עירובין ס"ב, ב'), לא היתה בחינת מובן מאליו אצל המערערת".

כב' השופט רובינשטיין קבע כי מדובר ב**ניגוד עניינים מובהק**. טעם הכלל לגביו כפול: ראשית- פרגמטי, החשש שהסמכות תופעל על-ידי בעל הניגוד שלא כראוי; ושנית- טעם ערכי, אמון הציבור, ורוב מלים אך למותר. בעש"מ 6529/03 קליגר נ' נציבות שירות המדינה, פ"ד נח(1), 734, נדרשה השופטת (כתארה אז) בייניש אל הכלל והחלתו. הכלל הוא, כי "**אסור לעובד ציבור להעמיד עצמו במצב שקיימת בו אפשרות ממשית של ניגוד עניינים בין האינטרס שהוא מופקד עליו לבין אינטרס אחר שלו, אישי או רכושי... במקרה של התנגשות בין אינטרס שלטוני לאינטרס אישי, המבחן המקובל, שהוא גם המבחן הראוי, הוא מבחן 'החשש הסביר' להיווצרות מצב של ניגוד עניינים**".

השופט רובינשטיין הזכיר בפסק דינו את כללי האתיקה לעובדי המדינה (הודעת נש"מ מז/81), שבהפרתם הואשמה המערערת וציין כי כללים אלו ראויים להטמעה, וכי מגבשים והופכים הם לנורמה כתובה.

נקבע כי; "**גם כשהמדובר במציאות אנושית המעמידה בפני עובד ציבור דילמות, טיפול בעניינים האישי של בני משפחה מצוי בבירור בתוך התחום האסור; כשם שנאמר כי "אפשר שהתנהגות תחשב בלתי הולמת אף שאין לה שום ייחוד למקצוע מסוים או לארגון מסוים. היא אינה הולמת משום שהיא שלילית ופסולה בכל מקצוע או ארגון"** (ער"מ 1351/95 פינקלשטיין נ' התובע בבית הדין למשמעת, פ"ד מט(5), 573, מפי השופט זמיר)- כך ניתן לומר שטיפול בעניינים של בני משפחה הוא בחינת פשיטא של איסור, גם אילולא הופיע בכלל כתוב. זה נושא שצריך שיהא מוטמע בצופן הגנטי של עובד הציבור".

עוד נקבע; אף אם נכונה הטענה כי היו אי סדרים, אין עובד ציבור בכיר, הבקי בעבודה כדבעי, יכול ליהנות מטענה כזאת, ובוודאי כשעסקינן בבני משפחה, וברישום כתובת שלא כדין. וכפי שנאמר בעבר ע"י השופטת בייניש (כתארה אז) בעש"מ 5202/01 פרנס נ' יו"ר רשות השידור, פ"ד נו(2), 9: "העובדה שנוהל או הוראה מחייבת בשירות המדינה אינם נאכפים במשך זמן, או שהאכיפה היא חלקית ביותר, אינה כשלעצמה מקימה זכות לעובד ואינה מונעת מן הרשות לשנות ממדיניותה הפסולה ולעמוד על קיום הנהל".

בעניין הפרת כללי האתיקה קבע השופט רובינשטיין כהיא לישנא: "גם אם לא קיבלו קודיפיקציה בגדרי חוק שירות המדינה (משמעת), הרי הם בודאי בסיס לקביעת התנהגות הולמת או שאינה הולמת על פי דין, ומתוך הבנה כי הנושא, גם אם לא הובא בפלילים, אינו עניין אסתטי-אתי בלבד, אלא גם מהווה עבירת משמעת. מובן כי הדברים אמורים בכפוף לבחינת כל מקרה לגופו".

בית המשפט העליון התייחס למלאכת גזירת העונש בדין המשמעותי וקבע כהיא לישנא: **"ער אני לתולדותיה החיוביות (כמעט ללא דופי) של המערערת, שניהנה שנים רבות כמנהלת לשכה בשירות התעסוקה, וזכויותיה עמה. גזירת העונש כאן ובכל עת, היא הקשה שבמלאכות. ואולם, ככל שהמדובר בשירות הציבורי, שהגנה עליו היא עיקר תכליתו של הדין המשמעותי (עש"מ 1928/00 מדינת ישראל נ' בוכין, פ"ד נד(3) 694, 703- השופט זמיר), פוחת המשקל הניתן לנסיבות האישיות... אף בכך אין לבית הדין למשמעת, ולבית משפט זה, מנוס מאשר ראייה המתמקדת במעגל האמון והדימוי. לא אכחד, כי שמעתי בקשב ובצער את דבריה של המערערת; בפרשת בוגייסקי (עש"מ 4203/07 בוגייסקי נ' נציבות שירות המדינה (טרם פורסם)) אמרתי דברים שבשינוי המחויב יפה כוחם גם כאן: "אכן, ליבי אינו אטום לזכויותיו של המערער, לתרומתו רבת השנים... אך לבי נתון עוד יותר- איני רואה דרך אחרת- לצרכיו של שירות המדינה, שתדמיתו... אינה ברום המדרגה".**

הערעור נדחה הן לעניין ההרשעה והן לעניין העונש.

3. עש"מ 5917/07 פלוני נ' נציבות שירות המדינה

בתאריך 19.08.07 ניתן פסק דינה של כב' השופטת ארבל, בערעור על פסק דינו של בית הדין למשמעת. בית הדין מצא כממצא עובדתי כי בשנים 2000-2003 יצר המערער שלושה הסכמי שכירות פיקטיביים, תוך שהוא מזייף את חתימת הצד השני להסכמים, לפיהם הוא שכר דירות בבאר-שבע והתגורר בהן בתקופת עבודתו כמורה ברהט. בהתבסס על ההסכמים המזויפים ועל הצהרותיו השקריות בנושא, הגיש המערער בקשות למשרד החינוך, לשם קבלת תמריצי השתתפות בשכר דירה ובמימון הוצאות נסיעה, כאמור בהחלטת המשרד, שמטרתה; עידוד העתקת מקום מגורים של מורים מהמגזר הערבי מצפון הארץ לדרומה, בשל המחסור במורים מהמגזר הערבי באזור הדרום. בפסק הדין נקבע כי בעקבות בקשות והצהרות שקריות אלו, קיבל המערער סכום כולל של 35,000 ₪, שלא כדין.

בעקבות הקובלנה, בתאריך 22.08.04 הושעה המערער מעבודתו, לפי ס' 47 לחוק שירות המדינה, התשכ"ג-1963 (להלן החוק).

לאור האמור, בית הדין הרשיע את המערער בעבירות לפי סעיפים 17(1), (3) ו-4 לחוק, שעניינן פגיעה בתדמיתו ובאיכותו של השירות הציבורי וגזר על המערער את אמצעי המשמעת הבאים: נזיפה חמורה, פיטורין לאלתר תוך קבלת פיצויי פיטורין מלאים ופסילה משירות המדינה למשך שנתיים מיום מתן גזר הדין, מכוח סעיפים 34(3), (8) ו-10 לחוק, השבה לקופת המדינה סך של 10,000 ₪, אשר ינוכה מפיצויי הפיטורין להם זכאי לאור ס' 35 לחוק.

העובד ערער על פסק הדין לבית המשפט העליון במספר טענות אשר נדחו בסופו של יום:

באשר לטענה בעניין היסוד הנפשי הנדרש להרשעה בהליך המשמעתי נשללה טענת המערער כי יש להוכיח קיומה של מחשבה פלילית, שכן לאור ההלכה הקיימת באשר לעבירות משמעת מסוימות, הרלוונטיות לענייננו; "הסתפקה הפסיקה ביסוד נפשי של רשלנות, והכל בהתחשב בעבירה המיוחסת לעובד ובנסיבותיה. כדי שיתמלא היסוד הנפשי הנדרש, די בכך שעובד מדינה סביר יכול היה בנסיבות העניין להיות מודע לטיב המעשה ונסיבותיו".

באשר לטענת המערער כי יש להחיל בענייננו את טענת "זוטי דברים", נקבע כי על אף שלסייג זוטי דברים תחולה גם בהליך המשמעתי אין מקום לקבלו בענייננו של המערער. סעיף 34 לחוק העונשין, שעניינו "זוטי דברים", מונה ארבעה שיקולים בהם יתחשב בית המשפט בהכריעו האם לפטור אדם מאחריות פלילית בטענת "זוטי דברים": טיב המעשה, נסיבותיו, תוצאותיו והאינטרס הציבורי. המשקל הרב ביותר ניתן לשיקול האחרון, קרי האינטרס הציבורי. נקבע כי בענייננו של המערער הפגיעה באינטרס הציבורי-איכותו ותדמיתו של השירות הציבורי-היא רבה ביותר. "מעבר לחסר בממון קופת המדינה, הנזק שנגרם בעקבות מעשה של גניבת כספי ציבור, כפי שארע בענייננו, הוא בכך שהוא יוצר פגיעה עמוקה בתשתית המוסרית של השירות הציבורי ובערך טוהר המידות הנדרש בהתנהגותו, והוא מהווה מעילה באמון הציבור כלפיו (עש"מ 1804/01 מ"י נ' אלקריף (טרם פורסם)) הדברים מקבלים משנה תוקף שעה שעניין לנו במורה בישראל שכזה מחויב בסטנדרט גבוה יותר של התנהגות, בשל הדוגמא האישית שהוא משמש לתלמידיו (ראו למשל: עש"מ 6713/96 מ"י נ' בן אשר, פ"ד נב(1), 650 (1998)". לאור זאת התייטר הצורך מלדון בטענת ההגנה מן הצדק לה טען המערער.

טענות המערער, לעניין גזר הדין, כי יש להקל באמצעי המשמעת שהוטלו עליו ולבטל את פיטוריו נדחו. כבוד השופטת ארבל חזרה וקבעה כי: "תכליתם של אמצעי המשמעת המושתים על הנאשם היא כפולה: מניעת פגיעה בתפקודו של השירות הציבורי, בתדמיתו ובאמון הציבור בו מחד גיסא, והרתעת עובדים אחרים לבל יכשלו במעשים דומים מאידך גיסא (ראו למשל: עש"מ 356/96 פלוני נ' נציבות שירות המדינה (טרם פורסם)). מדתיות אמצעי הענישה נגזרת משקלול תכליתם עם הנסיבות המיוחדות לכל מקרה ומקרה... על ערכאת הערעור לבחון אפוא, אם מכלול האינטרסים הראויים לאיזון נבחן ויושם כנדרש. זאת, תחת מעטה הכלל, לפיו בית המשפט זה אינו נוטה להתערב באמצעי המשמעת שנגזרו על-ידי בית הדין, אלא במקרה בו חורגים במידה נכרת מן הראוי בנסיבות המקרה". נקבע כי אין מקום להתערב בהחלטתו המנומקת והמפורטת של בית הדין.

את פסקי הדין המלאים, ניתן למצוא באתר בית המשפט העליון בכתובת:

<http://www.court.gov.il>

פסיקה בנושא משמעת של בית הדין למשמעת

1. בד"מ 88/05 נציבות שירות המדינה נ' פלוני- חברות בגוף פוליטי

מדובר בעובד משרד הבריאות אשר הועסק, כעוזר שר הבריאות. כנגד העובד הוגשה תובענה בגין עבירות לפי סעיפים 17(1), (2) ו- (3) לחוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963, בשל כך שעל פי האישום הראשון, בשעה שהצטרף לשירות המדינה, כיהן העובד כחבר במרכז הליכוד משנת 2000 ולא התפטר מחברותו במרכז עם כניסתו לשירות, בניגוד לחוק. על פי האישום השני, העובד סירב לחתום על הצהרה כי אינו חבר בגוף בוחר תוך שהוא ממשיך לכהן כחבר מרכז בניגוד לחוק ואף לא נעתר לדרישת נציבות שירות המדינה להתפטר מחברותו במרכז. על פי האישום השלישי, בין התאריכים מרץ 2003 ועד לדצמבר 2004, לא החתים העובד את כרטיס הנוכחות בעת כניסתו ויציאתו ממקום העבודה אף שהתבקש לעשות כן ל ידי מנהל תחום משאבי אנוש. העובד פרש משירות המדינה.

בית הדין למשמעת הרשיע את העובד באישומים שיוחסו לו וביום 12.6.07, גזר את דינו בהשיתו עליו את אמצעי המשמעת הבאים: 1. נזיפה חמורה 2. פסילה משירות המדינה לפרק זמן של שלוש שנים.

פסיקה בנושא משמעת של בית הדין למשמעת לאחר קיום הליך פלילי

1. בד"מ 55/07 נציבות שירות המדינה נ' פלוני- עריכת נישואין בניגוד לחוק

וקבלת דבר במרמה

מדובר בעובד אשר מועסק כאימאם, מטעם משרד הפנים. העובד הואשם והורשע בפלילים (ת.פ. 2966/05) בעבירה של קבלת דבר במרמה לפי סעיף 415 לחוק העונשין וכן בעבירה של עריכת נישואין לנערה בניגוד לסעיף 2(ב) לחוק גיל הנישואין התש"י-1950 בגין עריכת טקס נישואין לקטינה בידועו שטרם מלאו לה 17, עם אדם בגיר כאשר בסיומו של הטקס קיבל העובד מקרוב משפחתו של החתן סך של 500 ₪ עבור עריכת הטקס.

בית משפט השלום בעכו השית על העובד עונש של 2 חודשי מאסר לריצוי בדרך עבודות שירות, 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים שלא יעבור אחת מהעבירות בהן הורשע וכן קנס של 5,000 ₪.

לאחר מיצוי ההליך הפלילי, הוגשה תובענה כנגד העובד בגין ביצוע עבירות לפי סעיפים 17 (1), (2), (3), (4) ו- (6) לחוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963. העובד הורשע בבית הדין למשמעת ובתאריך 16.7.07, גזר בית הדין את דינו בהשיתו עליו את אמצעי המשמעת הבאים: 1. נזיפה חמורה 2. פיטורין לאלתר 3. פסילה לצמיתות מלמלא כל תפקיד במשרד הפנים.

2. בד"מ 28/07 נציבות שירות המדינה נ' פלונית- קבלת דבר במרמה

מדובר בעובדת אשר הועסקה, עד למועד השעייתה, כמורה מטעם משרד החינוך. העובדת הואשמה והורשעה בפלילים (ת.פ. 1582/05) בעבירה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 לחוק העונשין ובעבירה של מרמה והפרת אמונים לפי סעיף 284 לחוק העונשין, בגין רכישת תואר ראשון ומסמכי סיום תואר מאוניברסיטת ברלינגטון והגשת מסמכים כוזבים אלו למשרד החינוך לשם קבלת שקילות התואר. כתוצאה ממצג שווא זה, הנפיקה הוועדה להערכת תארים מטעם משרד החינוך לעובדת, אישור הכרה בתואר ראשון לצרכי שכר ובעקבות כך, קיבלה העובדת סך של 737.87 ₪ לחודש החל מחודש ספטמבר 2001 ועד אוקטובר 2004, סה"כ 28,039.06 ₪. בית משפט השלום בנצרת השית על העובדת עונש של 18 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים וכן קנס של 40,000 ₪ או 4 חודשי מאסר תמורתו.

העובדת ערערה על פסק הדין לבית המשפט המחוזי נצרת והקנס הופחת לסך של 25,000 ₪. לאחר מיצוי ההליך הפלילי, הוגשה תובענה כנגד העובדת בגין ביצוע עבירות לפי סעיפים 17 (1), (2), (3), (4) ו- (6) לחוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963. העובדת הורשעה בבית הדין למשמעת ובתאריך 16.7.07, גזר בית הדין את דינה בהשיתו עליה את אמצעי המשמעת הבאים: 1. נזיפה חמורה 2. פיטורין לאלתר 3. פסילה משירות המדינה לפרק זמן של שנתיים 4. פסילה ממשרד החינוך לפרק זמן של 3 שנים.

3. בד"מ 18/07 נציבות שירות המדינה נ' פלוני- מעשה מגונה והטרדה מינית

מדובר בעובד אשר הועסק, עד למועד השעייתו כמורה, מטעם משרד החינוך. העובד הואשם והורשע בפלילים (ת.פ. 3004/06) בעבירה של ביצוע מעשה מגונה תוך ניצול מרות לפי סעיפים 348(א) בנסיבות המנויות בסעיף 345(א)(4) לחוק העונשין, בעבירה של שיבוש הליכי משפט לפי סעיף 244 לחוק העונשין וכן בעבירות של הטרדה מינית לפי החוק להטרדה מינית, התשנ"ח-1988, בגין קיום קשר בעל אופי מיני עם קטינה כבת 14 שהיתה תלמידתו באותה העת. העובד הציעה לקטינה הצעות בעלות אופי מיני ובמספר הזדמנויות ליטף את שערה, הניח ידו על בטנה, חיבק ונישק אותה בפניה והניח ידו על חזה כאשר הקטינה מתנגדת למעשיו. לאחר שסיפרה לקטינה על אירועים אלו למנהל בית הספר, ביקש ממנה העובד כי תחזור בה מתלונתה והיא צייתה להנחיותיו. באירוע נוסף, הסיעה העובד את הקטינה ברכבו וכאשר נסעה עימו ברכב ביער, הציע לה הצעות מיניות אשר במהלכן, הפשיל את מכנסיו וביקש כי תיגע בו. לאחר מכן, אחז העובד בנערה, נישק אותה, ניסה לפתוח את חזייתה ולאצלה להניח את ידיה על איבר מינו.

בית משפט המחוזי בחיפה השית על העובד עונש של 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך עבודות שירות, 18 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים שלא יעבור אחת מהעבירות בהן הורשע או עבירות מין אחרות וכן פיצוי לקטינה בסך של 35,000 ₪.

לאחר מיצוי ההליך הפלילי, הוגשה תובענה כנגד העובד בגין ביצוע עבירות לפי סעיפים 17 (1), (2), (3), (4) ו- (6) לחוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963. העובד הורשע בבית הדין למשמעת ובתאריך **26.6.07**, גזר בית הדין את דינו בהשיתו עליו את אמצעי המשמעת הבאים: 1. נזיפה חמורה. 2. פיטורין לאלתר. 3. פסילה משירות המדינה לפרק זמן של עשר שנים. 4. פסילה לצמיתות מלמלא כל תפקיד במשרד החינוך.

4. בד"מ 16/07 נציבות שירות המדינה נ' פלוני- לקיחת שוחד

מדובר בעובד אשר הועסק, עד למועד השעייתו, כפקיד שומה מטעם רשות המיסים. העובד הואשם והורשע בפלילים (ת.פ. 441/04) בעבירה של לקיחת שוחד לפי סעיף 290(א) לחוק העונשין, בשל כך שקיבל תשלום על סך של 18,400 ₪ מנציג סוכנות ביטוח על מנת שיעביר מכתב למחלקה המשפטית של מס הכנסה, באופן שיזכה את סוכנות הביטוח בהחזרי מס. בית המשפט המחוזי בירושלים השית על העובד עונש של 6 חודשי מאסר בפועל שירוצו בדרך של עבודות שירות, שנת מאסר על תנאי למשך 3 שנים שלא יעבור עבירת שוחד וקנס כספי בסך 50,000 ₪.

לאחר מיצוי ההליך הפלילי, הוגשה תובענה כנגד העובד בגין ביצוע עבירות לפי סעיפים 17 (1), (2), (3), (4) ו- (6) לחוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963. העובד הורשע בבית הדין למשמעת ובתאריך **3.7.07**, גזר בית הדין את דינו בהשיתו עליו את אמצעי המשמעת הבאים: 1. נזיפה חמורה. 2. פיטורין לאלתר. 3. פסילה משירות המדינה לפרק זמן של שלוש שנים. 4. פסילה מלמלא כל תפקיד ברשות המיסים לפרק זמן של עשר שנים.

5. בד"מ 17/07 נציבות שירות המדינה נ' פלוני- לקיחת שוחד ומרמה והפרת

אמונים

מדובר בעובד אשר הועסק, עד למועד השעייתו, כרכז פרויקטים בביקורת חשבונות במע"מ, מטעם רשות המיסים. העובד הואשם והורשע בפלילים (ת.פ. 228/06) בעבירות של לקיחת שוחד לפי סעיפים 294(א) + 290(א) לחוק העונשין, עבירות של מרמה והפרת אמונים לפי סעיף 284 לחוק העונשין, עבירות של רישום כוזב במסמכי תאגיד לפי סעיף 423 לחוק העונשין וכן בעבירה של זיוף בנסיבות מחמירות לפי סעיף 418 לחוק העונשין, עקב ביצוע מעשי זיוף לגבי עוסקים שזיכו אותם שלא כדין בהחזרי מע"מ מעל למידת זכאותם תוך קבלת שוחד מאותם עוסקים.

בית המשפט השלום בקריות השית על העובד עונש של 8 חודשי מאסר בפועל בניכוי 5 ימי מעצרו, 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים שלא יעבור אחת מהעבירות בהן הורשע וכן קנס בסך של 20,000 ₪ או 200 ימי מאסר תמורתו.

לאחר מיצוי ההליך הפלילי, הוגשה תובענה כנגד העובד בגין ביצוע עבירות לפי סעיפים 17 (1), (2), (3), (4) ו- (6) לחוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963. העובד הורשע בבית הדין למשמעת ובתאריך **15.7.07**, גזר בית הדין את דינו בהשיתו עליו את אמצעי המשמעת הבאים: 1. נזיפה חמורה. 2. פיטורין לאלתר. 3. פסילה לצמיתות מלמלא כל תפקיד ברשות המיסים. 4. פסילה משירות המדינה לפרק זמן של עשר שנים.

6. בד"מ 26/07 נציבות שירות המדינה נ' פלונית – קבלת דבר במרמה בנסיבות

מחמירות והפרת אמונים

מדובר בעובדת אשר הועסקה, עד למועד השעייתה, כמורה מטעם משרד החינוך. העובדת הואשמה והורשעה בפלילים (ת.פ. 1577/05), בעבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 לחוק העונשין, וכן בעבירה של מרמה והפרת אמונים- עבירה לפי סעיף 284 לחוק העונשין, עקב קבלת תעודת תואר ראשון במרמה ומסמכים כוזבים נוספים המזכים את העובדת בתואר, זאת בתמורה לתשלום סך של כ-16,000 למנחה מטעם חברה שהפעילה שלוחות של אוניברסיטאות זרות בישראל. כתוצאה ממצג שווא של הנאשמת, הנפיקה הועדה להערכת תארים אקדמיים מחו"ל מטעם משרד החינוך, אישור הכרה בתואר הראשון לצורכי שכר, שבעקבות הכרתו קיבלה העובדת תוספת שכר בסך של 30,248 ₪. האמור נעשה בנסיבות מחמירות הבאות לידי ביטוי בתפקידה, מעמדה, היותה עובדת ציבור, במילוי תפקידה, מעשה מרמה והפרת אמונים הפוגע בציבור.

בית המשפט השלום השית על העובדת עונש 18 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים שלא תעבור עבירות על כל אחת מהעבירות בהן הורשעה ועל כל עבירה לפי פרק ט' סימנים ד+ה ופרק י"א לחוק העונשין, וכן קנס ע"ס 40,000 ₪ או ארבעה חודשי מאסר תמורתו. בע.פ. 1033/07 בבית המשפט המחוזי בנצרת, הועמד סכום הקנס על סך 25,000 ₪ או שלושה חודשי מאסר תמורתם וכי הקנס ישולם בעשרים תשלומים חודשיים. יתר גזר הדין של בית משפט השלום נשאר על כנו.

לאחר מיצוי ההליך הפלילי, הוגשה תובענה כנגד העובדת בגין ביצוע עבירות לפי סעיף 17 (1), (2), (3), (4) ו-(6) לחוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963. העובדת הורשעה לאור הודאתה בבית הדין למשמעת ובתאריך 20.08.2007, גזר בית הדין את דינה בהשיתו את אמצעי המשמעת הבאים: 1. נזיפה חמורה 2. פיטורים לאלתר 3. פסילה משירות המדינה- לפרק זמן של 5 שנים מיום גזר הדין 4. פסילה מתפקיד במשרד החינוך- לפרק זמן של חמש שנים מיום גזר הדין.

7. בד"מ 65/07 נציבות שירות המדינה נ' ד"ר חאלד סינדאווי- תקיפה סתם, שימוש

לרעה בכוח המשרה ועבירת הדחה בחקירה בנסיבות מחמירות

מדובר בעובד אשר הועסק, עד למועד השעייתו, כמנהל בית ספר יסודי. העובד הואשם והורשע בפלילים (ת.פ. 3839/05) בעבירה של תקיפה סתם (שני מקרים) ושימוש לרעה בכוח המשרה לפי סעיפים 379 ו-280(1), לחוק העונשין, ובעבירת הדחה בחקירה בנסיבות מחמירות לפי ס' 245(א), (ב) לחוק העונשין. הנאשם, ששימש כמנהל בית הספר, קרא לשני תלמידי כיתתו של בנו לגשת למשרדו, לאחר שבנו עדכנו על מעשיהם של אותם ילדים כלפיו. הנאשם הורה לאותם תלמידים לעמוד ליד קיר המשרד, אז ניגש לראשון מהם וסטר על לחי ימנית ועל אוזנו, ומיד לאחר מכן הכה תלמיד שני מכה חזקה על עורפו. התלמיד הראשון נזקק לטיפול רפואי באותו היום בעקבות כאבים וצפצופים שחש באוזנו הימנית.

שני התלמידים הגישו באמצעות הוריהם תלונה במשטרה כנגד הנאשם. הנאשם ניגש בתאריך 12.2.01 להוריו של התלמיד וציין בפניהם, כי התלונה שהוגשה נגדו תסב לו נזק חמור וביקשם לחשוב פעם שנייה על אותה תלונה. הנאשם פנה ביום 12.2.01 אל בית הוריו של תלמיד נוסף וביקש מאביו של המתלונן כי ישפיע על בנו לבטל את התלונה שהוגשה לגבי אותו קטין, ובתמורה הבטיח לאביו של המתלונן כי ימצא לביתו מקום עבודה במקצועה כמורה. משסירב האב לבטל את התלונה הטיח דברי איום כלפיו. בית משפט השלום פסק מאסר על תנאי לתקופה של 8 חודשים, כשתקופת התנאי תוחמה לפרק זמן של שלוש שנים מיום גזר הדין, לגבי עבירת אלימות מסוג פשע, וכן קנס של 5,000 ₪ ומתן פיצוי לכל אחד מהתלמידים המתלוננים בסך של 3,000 ₪.

לאחר מיצוי ההליך הפלילי, הוגשה תובענה כנגד העובד בגין ביצוע עבירות לפי סעיפים 17(1), (2), (3), (4) ו-(6) לחוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963. העובד הורשע בבית הדין למשמעת ובתאריך 6.8.07, גזר בית הדין את דינו בהשיתו עליו את אמצעי המשמעת הבאים:

1. נזיפה חמורה.
2. פיטורין לאלתר, תוך תשלום פיצוי פיטורין מלאים.
3. פסילה לשירות המדינה לפרק זמן של שנתיים מיום גזר הדין.
4. פסילה למילוי תפקיד במשרד החינוך, לפרק זמן של שלוש שנים מיום גזר הדין.

אבקשכם להפיץ מידע זה בקרב עובדיכם, **עד אחרון העובדים**, וזאת לצורך הטמעת המשמעת בשירות הציבורי והנחלת ערכי טוהר המידות ושמירת ניקיון הכפיים המהווים את אבני היסוד עליהם מושתתת השירות הציבורי כולו.

חומר נוסף בנושא משמעת כגון: חוזרי פסיקה קודמים, החלת זכויות נפגעי עבירה על הדין המשמעת, הרשעה משמעתית כשיקול בהארכת/חידוש חוזה אישי של עובד, קיומו של הליך משמעת ו/או פלילי כשיקול לדיון בעניינים המיטיבים עם העובד, הפסקת הליך משמעת בעת פרישת עובד ועוד, תוכלו למצוא באתר האינטרנט של נציבות שירות המדינה, תחת הכותרת "אגף המשמעת" בכתובת הבאה:

<http://www.civil-service.gov.il>

בברכת שנה טובה,

אסף רוזנברג, עו"ד
ממונה בכיר (משמעת)